TURUN LINTUTIETEELLISEN YHDISTYKSEN RETKI TARTTOON 5.-8.5.2016

Roland Võsa (opas)	**Valvo Vunk (kuljettaja)**	**Rainer Mantila**	**Paavo Harri**
Kalle Kulmala	**Tuire Kujala**	**Veli-Pekka Rautiainen**	**Rauli Lumio**
Kati Grönholm-Kulmala	**Pirita Orpana**	**Matti Halttunen**	**Pentti Jompero**
Juhani Piekkala	**Merja Tieaho**	**Curt-Erik Laine**	**Timo Ranta**
Paula Piekkala	**Esko Matti Pulkkinen**	**Heikki Minn**	**Jukka Rannikko**

Retken osallistujat sekä sitruunavästäräkkinaaras ja kyy ottamassa mittaa toisistaan Ilmatsalun kala-altailla. — *Valok. Timo Ranta.*

Turun lintutieteellinen yhdistys järjesti kautta aikojen ensimmäisen kevätretken Tarttoon toukokuun alun viikonloppuna. Kaakkois-Virossa pesii lukuisia mielenkiintoisia lintulajeja, jotka ovat Suomessa hyvin harvinaisia tai vähintäänkin harvalukuisia. Itäisen sijainnin ohella seudusta tekee mielenkiintoisen mahtava Emajoki, jonka yli äyräitten tulvivat vedet muuttavat alueen valtavaksi kosteikoksi. Tarton seutu onkin tärkeä levähdysalue tundrahanhille, jonka määrät ovat täällä aivan omaa luokkaansa. Kosteilla pelloilla ja niityillä viihtyvät myös lukuisat kahlaajat ja niiden perässä tulleet petolinnut.

Retkeä edeltävät säät olivat suotuisia ja jo huhti-toukokuun vaihteessa alkoivat ensimmäiset helteet. Kaakosta puhaltaneet tuulet toivat lämmintä ilmaa Suomeen asti ja retkelle lähtiessä koivut loistivat heleän vihreinä moottoritien varrella. Lämpimät virtaukset olivat tietenkin hyvä merkki lintujen kannalta, sillä kaakkoistuulen siivittämänä mielenkiintoisia lajeja saapuu Tarttoon monilukuisemmin. Koko retken ajan saatiinkin nauttia lämpimästä ja kuivasta kelistä, väliin oikein helteistä. Tuulet olivat leppeitä ja lämpimiä. Retken tukikohtana oli mainio Ilmatsalu motell, josta tehtiin päiväretkiä ympäröivälle alueelle.

5.8. Torstai

Retkelle lähdettiin puolen päivän aikaan Tuomiokirkon edestä ja Helsingin Länsiterminaalista Tallinkin laivalla puoli kahdelta. Perillä Tallinnan satamassa olimme puoli kuudelta ja lyhyen kauppareissun jälkeen suuntasimme ensimmäiselle retkikohteellemme, Paljassaaren niemelle kaupungin luoteispuolelle.

Retkilajien listaus alkoi heti Tallinnan satamassa. Curt-Erik, Rauli ja Paavo havainnoimassa lintuja Rimin pihassa. — *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Kaupungin yhtenä parhaimmista lintupaikoista, Paljassaari on mainio aloitus Viron retkelle. Alueella on altaita, näkymä merelle ja kaksi lintutornia. Heti ensimmäisenä lajina täältä saatiin kaulushaikara ja parkkipaikan nurmikolla tepasteli parvi keltavästäräkkejä. Vietimme paikan päällä noin puolitoista tuntia ja lajeina saatiin mm. molemmat kuirilajit, luhtakana, ristisorsa sekä monia merilajeja joita Tartossa ei nähtäisi.

Paljassaaren vankassa lintutornissa oli hyvä katsella sekä merellä lepäileviä vesilintuja että lahdella lepäileviä kahlaajia. — *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Matka jatkui Tallinnan länsipuolelle Keilajoelle jolta pyrimme löytämään paikalla pesivän virtavästäräkin. Keilajoki tipahtaa täällä useamman metrin ja putous onkin Viron suurimpia. Paikasta tekee idyllisen vielä vanha puisto jalopuineen ja valkovuokkomerineen. Harmillisesti virtäväiski osasi tällä kertaa väistellä meitä, mutta paikalla havaittiin silti uusina lajeina mm. rantasipi.

Virtavästäräkkiä etsimässä Keilajoella. — *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Illansuussa, noin kahdeksan aikaan vierailimme vielä retken läntisimmässä paikassa, Paldiskin mahtavilla rantakallioilla. Ennen niemelle menoa söimme päivällisen paikallisessa ravintolassa. Auringon laskiessa havaitsimme paikalla lähinnä joitain merimetsoja ja paikallisia vesilintuja. Aika oli käymässä vähiin ja pian meidän pitikin suunnata kohti pääretkikohdettamme Tarttoa. Illan viimeisenä retkikohteena oli hiukan ennen Tarton kaupunkia oleva Käreveren luhta jolla soidintaa säännöllisesti heinäkurppa. Saavuimme luhdalle pimeän laskeuduttua ja totesimme paikalla yöpyvän satoja, luultavasti tuhansia tundrahanhia, joten heinäkurpan hennon soidinäänen kuuleminen olisi ollut suorastaan mahdotonta. Päätimme päivän yhdentoista aikaan majapaikassamme Ilmatsalussa lajisaldona 76 Viron lajia.

Paldiskin punainen majakka iltavalossa. — *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Perjantai 6.5.

Kirkkaankeltainen kultarinta sulautuu hämmästyttävän hyvin vihertävänkeltaisen jalopuiden kukintojen joukkoon. – *Valok. Timo Ranta.*

Aamu alkoi varhaisella aamiaisella majatalossa, jonka jälkeen suuntasimme tien toiselle puolelle vanhaan kartanopuistoon. Lämpimät ilmat olivat tuoneet paikalle ensimmäiset kertut, sirittäjät, siepot ja pajulinnut, mutta ylitse muiden lauloi jalavan latvassa kultarinta. Kovasta äänestään huolimatta, lintua oli vaikea paikallistaa latvuston joukosta. Hetken kuluttua onnistuimme löytämään linnun varsin läheltä, lähes suoraan yläpuoleltamme. Hyvin näinkin kirkasrintainen lintu sulautuu vastapuhjenneiden silmujen joukkoon. Jatkoimme puistokierrosta hylättyjen rakennusten luo, josta löysimme retken ainoan mustaleppälinnun. Lintu oli perinteisen arka, eikä suostunut näyttäytymään kuin lyhyen aikaa kerrallaan.

Tuire tähyämässä kala-altaille. – *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Viron vähälukuisimpia pesimälintuja, valkotäpläsinirinta luritteli monipuolista repertuaariaan pohjoisen serkkunsa tapaan. – *Valok. Timo Ranta.*

Aamuretken pääkohteella Ilmatsalun kala-altailla odotti keväisten lintujen kuoro joita säestivät käet ja kaulushaikara. Kevättä julisti myös valkotäpläsinirinta pajun latvasta, laji oli monelle ensikohtaaminen ja upea sellainen. Hyvillä mielillä jatkoimme lintutornille päin. Matkalla tuli ensin vastaan pussitiaisen pesä jota saimme katsella vain muutaman metrin päästä. Pariskunnalla olikin jo pesinnät pitkällä ja naaras luultavasti piakkoin asettumassa hautomaan. Lisää yllätyksellisiä hetkiä tarjosi sitruunavästäräkin ja kyyn edesottamukset soratiellä. Naaras oli kovaa vauhtia häätämässä käärmettä kauemmas reviiriltään koiras sitruunavästäräkin lähinnä pysytellessä sivummalla.

Jalohaikara on Taron seudulla harmaahaikaraa huomattavasti yleisempi. – *Valok. Timo Ranta.*

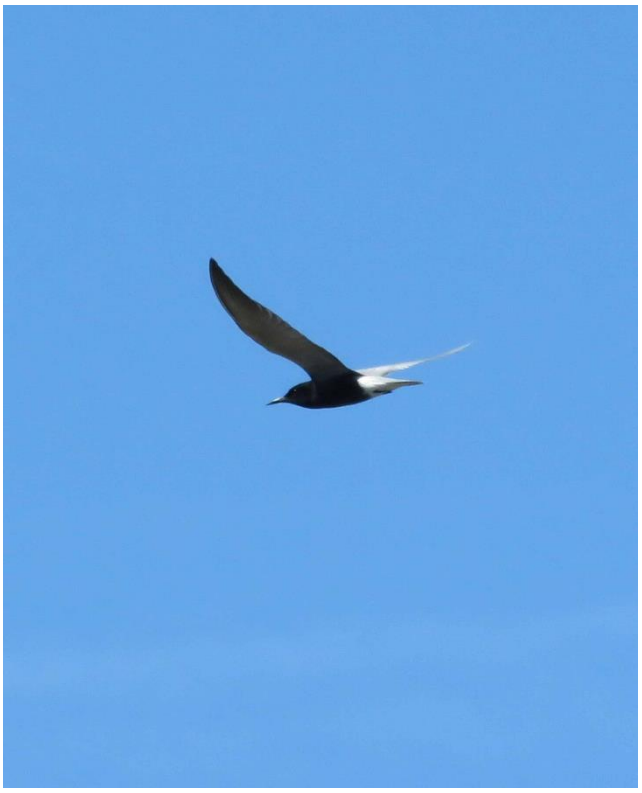

Ilmatsalun kala-altaiden peruslajistoa ovat lukuisat rosvonaamaiset pussitiaiset ja hiilenmustat mustatiirat. – *Valok. Timo Ranta.*

Perillä lintutornilla saimme katsella ensimmäisiä sulavasti liitäviä mustatiiroja, joita lensi altailla useampi yksilö. Seassa lensi myös pikkulokkeja ja vedessä uiskenteli tukkasotkia, punasotkia, heinätaveja sekä kymmeniä lapa-, harmaa- ja jouhisorsia. Rantamilla tepasteli jalohaikaroita ja suokukkoja. Täällä näimme myös retken ensimmäiset pikkukiljukotkat jotka pesivät altaiden pohjoisreunalla. Auringon paahtaessa kirkkaana teimme vielä lyhyen kävelyn Ilmatsalujoen viertä Emajoelle päin. Matkalla näimme useita majavan ahertamia puunrunkoja ja kuulimme metsästä viitatiaisen ääntä sekä näimme lisää mustatiiroja.

Ilmatsalun uudelta lintutornilta on hyvät näkymät alueen kala-altaille. – *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Veden tulviminen haittasi paikoin polulla liikkumista, mutta pioneerisillan avulla matka jatkui (ylh.). Polun päästä avautuivat hienot näkymät laajoille luhdille ja jopa Emajoki pilkisti paikoin ruovikon takana (alh.). – *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Laevan pelloilla riitti yllin kyllin katseltavaa. – *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Puolen päivän jälkeen oli aika siirtyä päivän toiseen pääretkikohteeseen, Laevan tulvapelloille. Laevan seutu on loistava lintupaikka, sillä samalla alueella sijaitsee Tarton paras muutonseurantapaikka, Hollywoodin mäki, laajat tulvapellot sekä läheiset suursuot. Lisäksi Laevasta löytää huoltoaseman ja pienen kioskin, jossa voi hetken levähtää ennen lintupaikoille siirtymistä. Päivän pääkohteena olivat paikan tulvapellot. Veden ollessa korkealla tulvilla viihtyy erinomaisen hyvin kahlaajia ja vesilintuja. Tälläkään kerralla emme joutuneet pettymään. Kävellessä pellolle havaitsimme takanamme juuri nousseen mustahaikaran, joka otti nopeasti korkeutta häviten pian Hollywoodin mäen taakse. Hieno havainto näin keskellä kirkasta iltapäivää!

Säikky ja arka mustahaikara Laeva põlderilla. Laji on haastava havaita suuresta koostaan huolimatta, sillä se liikkuu avoimesti lähinnä hämärän aikaan. — *Valok. Timo Ranta.*

Laajalla peltotulvan äärellä oikein kuhisi elämää ja joukosta löysimme kolme mustapyrstökuiria, kolme lampivikloa, 600 suokukkoa, 40 mustavikloa ja yhden lapinsirrin. Lampiviklo näyttäytyi oikein hyvin, lintuja lensi äännellen aivan päämme yli. Siinä olikin hyvä verrata lintuja valkovikloon. Yhtäkkiä kesken kaiken taivaalta tipahtaa muuttohaukka, joka nappaa valtavasta kahlaajaparvesta suokukon ja jää syömään sitä tulvapellolle. Rusehtavalakkinen ja –pyrstöinen lintu kuului ilmeisesti pohjoisen tundralla pesivään alalajiin. Tämä laji ei ollut kuitenkaan harvinaisimmasta päästä, vaan hetken aikaa pohjoisen puolella näyttäytyi lähes alta valkea käärmekotka! Lintu oli harmillisen kaukana, mutta oleellisimmat pukutuntomerkit näyttäytyivät hyvin ja lintu saatiin nopeasti määritettyä. Upea havainto lajista joka on edellisen kerran pesinyt näillä main 1970-luvulla. Lajirikasta päivää sopikin juhlistaa, päivän lajimäärä kohosi 108:een.

Laevan peltojen erikoisuus ovat lampiviklot, joita voi paikalla havaita useampiakin pareja veden tason ollessa sopiva. – *Valok. Timo Ranta.*

Lauantai 7.5.

Päivä nousi jälleen kirkkaana ja lämpimänä. Päivän ohjelmassa oli viettää enin osa päivästä Aardlajärvellä ja iltapäivällä tehdä käynti Raadin hautausmaalle tammitikkaa katsomassa. Aikaisen aamun vietimme aika lailla Aardlajärven ympäristössä jossa havainnoimme linnustoa useilla paikoilla. Järvi on kauttaaltaan rehevärantainen, eikä mistään pääse kunnolla

järven linnustoa seuraamaan. Parhaimmat paikat havainnointiin täällä ovat pohjoisrannan patotie, lintutornin ympäristö sekä järven ympäri menevä tie jolla pystyy helposti pysähtymään monessakin paikassa. Varhaisen aamiaisen jälkeen suuntasimme ensin patotielle. Paikalle käveltäessä sitruunavästäräkit sirkuttivat ympärillä, ruokosirkkalinnut surisivat ruovikossa ja mustatiirat nakluttelivat taivaalla. Nousipa niityltä harvalukuinen peltosirkku, retken ainoa havainto.

Aardlapalun järvi on kokonaisuudessaan loistava lintupaikka, missä tahansa pysähtyy, niin mielenkiintoisia lintuja näkyy paljon. – *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Pohjoisreunan patotieltä pääsee lähimmäksi järveä ja samalla myös lähimmäksi lintuja. Ruovikossa raksutti neljä rastaskerttusta ja surisi kaksi ruokosirkkalintua. Järvellä lenteli kymmeniä mustatiiroja ja pikkulokkeja, vedessä uiskenteli härkälintuja ja heinätaveja. Puskista piiskutti pussitiainen ja niityllä sirahteli sitruunavästäräkkejä. Katseltavaa riitti täälläkin yllin kyllin, vaikka varsinainen järvenselkä oli ruovikon takana. Tyynen aamun ansiosta lintujen äänet kuuluivat todella hyvin ja mustatiiran erikoinen ääni jäi varmasti monen kovalevylle muistiin. Paikalla tavattiin myös suomalainen lintuharrastaja kun ruokojen takaa souteli Matti Rekilä, Viron lintuseuran aktiiveja. Matti oli kumiveneensä kanssa mustatiiroja kuvaamassa joita pääsikin varsin lähelle.

Keltavästäräkki on Tarton seudulla vielä yleinen ja kirkas sirahdus kuuluu tuon tuosta avomailta. – *Valok. Timo Ranta.*

Patotieltä siirryimme muutaman tunnin kuluttua lintutornille, josta varsinaisesti avautuvat maisemat Aardlajärvelle. Torni on vain kävelymatkan päässä patotieltä, joten bussi pysyi paikallaan. Samalla kävelymatkalla saattoi ihailla tundrahanhiparvien loputtomia letkoja jotka siirtyivät edestakaisin järven ja ruokailupaikkojen väliä. Tundrahanhien määräksi arvioimme yli 30 000 yksilöä, joukossa pienempiä määriä metsähanhia, tundrahanhia ja muutama merihanhi. Kaklatus on siis varsin läpitunkeva kaikkialla järven ympäristössä! Lintutorni veteli viimeisiään, joten suuremman osan ajasta havainnoimme linnustoa tornin liepeiltä. Lämmittävä aurinko sai petolinnut innostumaan ja pian löysimme lähistöltä pikkukiljukotkan ja retkelle uuden lajin, mehiläishaukan. Yhtäkkiä järven tuhatpäinen hanhiparvi lehahti lentoon ja päämme yli viillätti aikuinen muuttohaukka, jo retken toinen! Hurja meno ei päättynyt suinkaa tähän, vaan hetken kuluttua eilinen

Muuttohaukkoja havaittiin peräti kaksin kappalein retken aikana. – Valok. Timo Ranta.

rariteetti löydettiin kaartelemasta läheisen koivikon yllä. Linnun harmillisesti hävitessä pian puiden katveeseen, olimme tyytyväisiä kun lintu näyttäytyi tällä kertaa kunnolla. Emme tosin osanneet arvata, että puolen tunnin kuluttua lintu löydettiin jälleen, tällä kertaa kaartelemasta suoraan päämme yläpuolella.

Käärmekotka Aardlajärvellä, tämän näyttäytymisen jälkeen emme havainneet enää lintua. – *Valok. Timo Ranta.*

Lintu otti jatkuvasti korkeutta häviten lopulta idän suuntaan. Hyvän onnen saattelemana lähdimme kiertämään järveä ja etsimään hanhiparvista erikoisempia lajeja. Muutamalla pysähdyksellä havaitsimme useita sitruunavästäräkkejä, jälleen pikkukiljukotkan ja uusina lajeina kanahaukan ja nuolihaukan. Hanhiparvia ruokaili pitkin ja poikin peltoja ja laitumia, mutta tällä kertaa ei sen kummempia hanhihavaintoja tehty. Puolen päivän aikaan siirryimme Ropka-Ihasten patotielle, joka kaartaa Aardlajärven pohjoispuolelle. Patotiellä voi nähdä monipuolisesti sekä lehdon lajeja, että luhdalla lepäileviä lintuja. Myös patoallas voi kerätä toisinaan hyvin lintuja. Tällä kertaa havaitsimme patotieltä useita sirittäjiä, viitatiaisia, valkoselkätikan ja ruokosirkkalinnun. Patoaltaalla kalasteli joitain mustatiiroja, mutta muutoin vesilintuja ja kahlaajia oli vähän.

Sinne se käärmekotka hävisi! – *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Päivän viimeisenä retkikohteena oli jäljellä Raadin vanha hautausmaa. Hautausmaa on kaupungin yksi varmimmista paikoista havaita tammitikka. Lajin toki voi tavata oikeastaan mistä vain sopivasta puistosta tai lehdosta, mutta mikäli haluaa pelata varman päälle, niin kannattaa suunnata Raadin hautausmaalle. Iltapäivä oli jo pitkällä, joten ennen hautuumaalle siirtymistä tehtiin täydennyksiä muonapuolelle. Hyllyiltä löytyi myös lintuharrastajalle sopivaa nautittavaa, kuten rukkirääk-olutta.

Paikallista olutvalikoimaa. – Valok. Kati Grönholm-Kulmala.

Juomapuolella jatkettiin myös Tarton keskustassa, jossa nautittiin kuppi hyvää kakkua ja erinomaista kahvia. Entistä virkeämpinä ja kofeiinia suonissa suuntasimme päivän viimeisimmälle kohteelle. Raadin hautausmaa on hyvin vanha ja suhteellisen lempeällä kädellä hoidettu, niinpä se on linnuille hyvin houkutteleva pesimäpaikka. Lahopuita ja etenkin oksia on jätetty runsaasti, joten tammitikalla on täällä oivat oltavat.

Pähkinänakkeli on yleinen vanhoissa puistoissa. – *Valok. Timo Ranta.*

Ensimmäisiä lajeja joita hautausmaalla tapaa on yleensä pähkinänakkeli. Täällä niitä pesii useita pareja, ellei kymmenenkin. Muita mielenkiintoisia lajeja joita havaittiin olivat muutamat käenpiiat, viitatiainen, sirittäjät ja yllätyksenä keltahemppo. Harmillisesti lintu hävisi nopeasti paikalta, eikä lajin ehtinyt havaita kuin muutama retkeläinen. Etsintä tammitikan perässä jatkui kuumeisena. Laji ei ole havaittavuudessa helpoimmasta päästä, sillä tammitikka saattaa istua pitkät tovit paikallaan. Lopulta suuntasimme edellisvuoden havaintopaikalle ja soitettiin lyhyesti atrappia. Ei kestänyt montaakaan sekuntia kun äkäinen punalakkinen tammitikkakoiras pyrähti paikalle. Lintu heitti muutaman vihaisen ja uhkaavan huudon, ennen kuin tyytyi seuraamaan meitä tammenoksalta.

Retken yksi odotetuin laji, tammitikka Raadin hautausmaalla. – *Valok. Timo Ranta.*

Kamerat saivat laulaa kun tammitikka ilmestyi paikalle (ylh.). Paavo viestittää koto-Suomeen, että laji tuli hoidettua (alh.). – *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Sunnuntai 8.5.

Alam-Pedjan suojelualueen soilla pesii lukuisa joukko metsä- ja suolajeja. – *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Edellisen päivän lajimäärä kohosi 116, joka on erinomainen saavutus. Retken lajimäärä tulisi kohoamaan reippaasti toiselle sadalle jo tässä vaiheessa. Aamiaisen jälkeen ja uloskirjautumisen jälkeen lähdimme käymään vielä kerran Käreveren luhdalla. Heinäkurpat jäivät kuulematta, mutta paikalla raksutti ruisrääkkä ja pensaikossa siritti pensassirkkalintu. Siirryimme pian varsinaiselle aamun retkikohteelle, Alam-Pedjan luontopolulle. Tällä viiden kilometrin luontopolulla pääsee tutustumaan monipuoliseen virolaiseen metsä- ja suoluontoon. Luontopolun puolimatkassa on myös lintutorni, josta pääsee kiikaroimaan latvuston yli ja tarvittaessa siellä voi myös yöpyä.

Luontopolun varrella havaitsimme lukuisia uusia retkilajeja, mm. hömö- ja töyhtötiaisen, isolepinkäisen, harmaapäätikan, ampuhaukan, palokärjen ja teeren. Polun alkupään kuusikossa lauloi alakuloista säettään pikkusieppo ja suolla soidinsi taivaanvuohia ja liroja. Aamureippailu pitkospuilla ja poluilla oli oikein tuottoisa ja metsäalueen tutustumiseen jatkettiin vielä ajamalla Palupõhjan kylään Emajoen rannalle. Matkalla näimme bussin ikkunasta mm. valkoselkätikan!

Alam-Pedjan lintutornista avautuvat hienot näkymät (ylh.). Nestetasapainosta on pidettävä hyvää huolta, etenkin aamun reippailun jälkeen (alh.). – *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Palupõhjan kylässä Emajoen rannalla on kevät jo pitkällä. – *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Edellisvuonna pesinyttä kuningaskalastajaa ei paikalla näkynyt, mutta jalohaikaroita, mustatiiroja, suokukkoja ja muutamia ruskosuohaukkoja kyllä näkyi. Myös valkoselkätikan rummutus kuultiin kerran. Palupõhjan kylä on hieno vierailupaikka ja ennen kaikkea sieltä on harvinaisen hyvät näkymät Emajoelle. Puolen päivän lähestyttyä oli aika palata takaisin Laevaan ja meidän viimeiselle retkikohteelle Hollywoodin mäelle. Matkalla takaisin vastaan tuli retkelle uusi laji, koppelo. Lintu tepasteli soratiellä jonkin aikaa, kunnes hävisi metsän pimentoon. Uusia lajeja sen kuin tulee kaiken aikaa!

Hollywoodin mäki Laevassa, erinomainen staijipaikka. – *Valok. Timo Ranta.*

Ja näkymä ylhäältä pohjoiseen Tallinnan suuntaan. Laevan tulvapellot pilkistävät kuvan vasemmassa reunassa. Mäen alapuolella retkibussimme kioskin edessä. – *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Vietimme Hollywoodin mäellä puolen päivän ja iltapäivän välisen hetken, juuri parhaan petolintuja ajatellen. Mäeltä havaitsimme oikein upeasti pikkukiljukotkaparin joka pesii aivan lähialueelle. Linnut kiertelivät ja näyttäytyivät useaan otteeseen meille. Varsinaista petomuuttoa ei ollut, mutta tundrahanhilla oli selkeästi muuttohaluja. Muutaman tunnin staijauksella laskettiin yli 12 000 hanhea matkalla koilliseen. Tällaista muuttoa ei Suomessa kyllä näe ikinä. Kesäisen lämpimän auringon alla joutui valitettavasti retkiaika umpeen. Tallinnan suuntaan piti lähteä kolmen jälkeen, jotta ehtisimme vielä käydä ostoksilla ennen laivaan nousua.

Ajomatkalla tunti ennen Tallinnaa pidettiin vielä iltahuuto, eli käytiin ensin päivän lajit läpi ja sen jälkeen retken lajit. Se kuka arvasi lähimmäksi retken toteutunutta lajimäärää, voittaisi kirjapalkinnon. Toiselle ja kolmannelle sijalle päässeitä odotti myös pieni lahjapalkinto. Pitkän laskennan päätteeksi retken lajimäärä nousi peräti 164:ään! Huikea saavutus ja mitä kaikkea mielenkiintoista tuohon lukuun sisältyykään. Neljän päivän Viron retkellä voi tosiaan päästä hienoihin maisemiin ja tunnelmiin sekä tietenkin nähdä upeita ja mielenkiintoisia lajeja. Sunnuntaipäivä jatkui pitkälle puoleen yöhön, sillä Turkuun palattiin kahdentoista jälkeen. Kiitos kaikille mahtavasta retkestä!

Retken lajit

Silkkiuikku
Härkälintu

Merimetso

Kaulushaikara
Harmaahaikara
Jalohaikara
Kattohaikara
Mustahaikara

Kyhmyjoutsen
Laulujoutsen
Metsähanhi
Tundrahanhi
Merihanhi
Valkoposkihanhi

Ristisorsa
Haapana
Harmaasorsa
Tavi
Sinisorsa
Jouhisorsa
Heinätavi
Lapasorsa
Punasotka
Tukkasotka
Haahka
Alli
Telkkä
Tukkakoskelo
Isokoskelo

Mehiläishaukka
Merikotka
Käärmekotka
Pikkukiljukotka

Ruskosuohaukka
Sinisuohaukka
Kanahaukka
Varpushaukka
Hiirihaukka
Sääksi
Tuulihaukka
Ampuhaukka

Nuolihaukka
Muuttohaukka

Teeri
Metso

Luhtakana
Ruisrääkkä
Nokikana
Kurki

Meriharakka
Pikkutylli
Tylli
Kapustarinta
Töyhtöhyyppä
Lapinsirri
Suosirri
Suokukko
Taivaanvuohi
Lehtokurppa
Mustapyrstökuiri
Punakuiri
Pikkukuovi
Kuovi
Punajalkaviklo
Mustaviklo
Lampiviklo
Valkoviklo
Metsäviklo
Liro
Rantasipi

Pikkulokki
Naurulokki
Kalalokki
Selkälokki
Harmaalokki
Merilokki

Kalatiira
Lapintiira
Mustatiira

Kesykyyhky
Uuttukyyhky
Sepelkyyhky

Käki

Lehtopöllö

Tervapääsky
Käenpiika
Harmaapäätikka
Palokärki
Käpytikka
Valkoselkätikka
Pikkutikka
Tammitikka

Kiuru
Törmäpääsky
Haarapääsky
Räystäspääsky
Metsäkirvinen
Niittykirvinen
Keltavästäräkki
Sitruunavästäräkki
Västäräkki

Peukaloinen
Rautiainen
Punarinta
Satakieli
Valkotäpläsinirinta
Sinirinta
Mustaleppälintu
Leppälintu
Pensastasku
Kivitasku

Mustarastas
Räkättirastas
Laulurastas
Punakylkirastas
Kulorastas

Pensassirkkalintu
Ruokosirkkalintu
Ruokokerttunen
Rytikerttunen
Rastaskerttunen

Kultarinta

Hernekerttu
Pensaskerttu
Mustapääkerttu
Sirittäjä
Tiltaltti
Pajulintu
Hippiäinen

Harmaasieppo
Pikkusieppo
Kirjosieppo

Hömötiainen
Viitatiainen
Töyhtötiainen
Kuusitiainen
Sinitiainen
Talitiainen

Pussitiainen
Pähkinänakkeli
Puukiipijä

Pikkulepinkäinen
Isolepinkäinen

Närhi
Pähkinähakki
Naakka
Mustavaris
Varis
Korppi

Kottarainen
Varpunen
Pikkuvarpunen
Peippo
Viherpeippo
Tikli
Hemppo
Keltahemppo
Vihervarpunen

Punavarpunen
Punatulkku
Nokkavarpunen

Keltasirkku
Pajusirkku

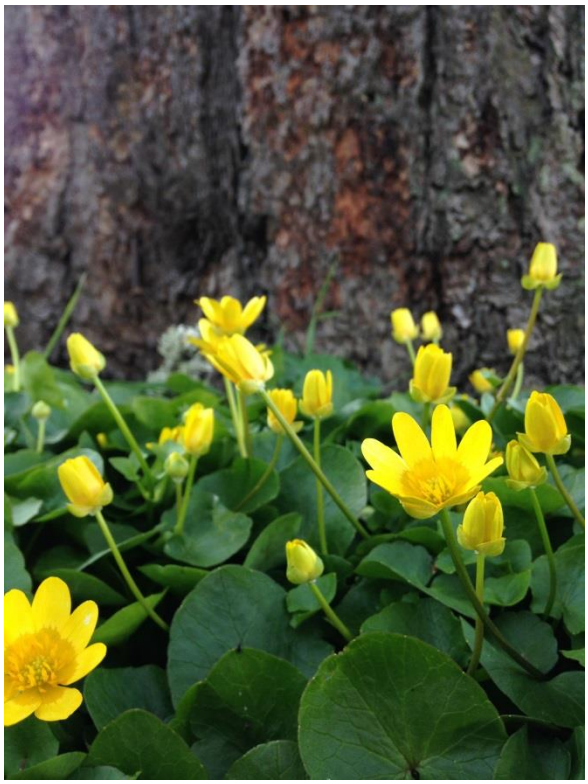

Lintujen ohella myös kevätkukkien loisto oli upeata Tarton seudulla. Kuvassa mukulaleinikki täydessä loistossa. – *Valok. Kati Grönholm-Kulmala.*

Pikkulepinkäisiä havaittiin retken aikana muutamia. Lajin muutto on vasta alussa toukokuun alussa. – *Valok. Timo Ranta.*